

Kinderen leren omgaan met boosheid door middel van spel

Deborah M. PLUMMER

Uitgeverij SWP, Amsterdam, 2012,
ISBN 978-90-885-0248-4, 168 blz., 21,50 euro

"Iedereen kan boos worden – dat is gemakkelijk. Maar boos worden op de juiste persoon, in de juiste mate, op het juiste moment, om de juiste redenen en op de juiste manier – dat is niet gemakkelijk." (Aristoteles)

Binnen onze hedendaagse westerse samenleving wordt boosheid maar al te vaak beschouwd als iets negatief. Een duivel die schade berokkent en die door velen gevreesd en ontkend wordt. In deel één van dit boek gaat Deborah Plummer in op bestaande theorieën en weetjes rond boosheid en boosheidscontrole bij kinderen. Ze vertrekt daarbij vanuit het standpunt

dat boosheid een volstrekt normale, gezonde, menselijke emotie is. Het bewust beheersen van boosheid is echter een ingewikkeld proces. We mogen er dan ook niet vanuit gaan dat kinderen dit zonder steun en begeleiding zullen leren.

In plaats van boosheid te onderdrukken en af te straffen dienen ouders en begeleiders dan ook te focussen op het bieden van hulp om boosheid hanteerbaar te maken. De ideale manier om dit te doen is volgens de auteur via spelletjes. Spelletjes, zo stelt ze, stimuleren een speelse benadering van het leven. Ze zijn gestructureerd en worden afgebakend door expliciete regels. Hierdoor bieden ze een veilige omgeving om grenzen af te tasten en te experimenteren met moeilijke emoties. Verder wordt ingegaan op de verschillende rollen die je als begeleider kan innemen en op het belang van het neerzetten van een stimulerende, complimenterende en oplossingsgerichte omgeving. Tot slot worden ook richtlijnen gegeven voor het zorgvuldig uitkiezen van de juiste spelletjes en worden er handvatten geboden om adequaat te reageren op kinderen die boos zijn.

In het tweede deel van het boek krijgt de lezer een uitgebreide inventarisatie aangeboden van niet competitieve spelletjes die het aanleren van vaardigheden in het hanteren van boosheid stimuleren. Zo zijn er spelletjes om te leren omgaan met spanning en frustratie, spelletjes om probleemoplossend te werk te gaan, spelletjes om empathie, luisterskills en samenwerking te stimuleren, enz. Ze omhelzen het hele proces van boosheid: vooraf, tijdens en achteraf. De spelletjes worden ingeleid via de warming up en nadien volgt de cooling down en de nabespreking. Doelgroep zijn kinderen tussen vijf en twaalf jaar, maar er wordt voldoende ruimte gelaten voor variatie en aanpassing aan een publiek van jongeren en zelfs volwassenen.

De rode draad doorheen het verhaal is zelfkennis en zelfzorg van de begeleider. Aan de hand

van concrete vragen en reflecties biedt het boek tevens een spiegel aan voor al wie met kinderen en boosheid omgaat. Een vlot lezend werk dat concrete handvaten biedt om in de praktijk aan de slag te gaan. Heel toegankelijk en geschikt voor zowel ouders, jeugdbewegingen als voor professionele hulpverleners.

Olivier Demets, mpi De Kindervriend, Rollegem

